

MARIA

VÅR ANDLIGA MODER

Marias festdagar under kyrkoåret

I *Oremus* kan vi läsa om Marias olika festdagar under kyrkoåret. Slå upp någon eller några av bibeltexterna för respektive festdag och läsa om hur Maria på olika sätt har medverkat i frälsningshistorien. För varje festdag finns också en speciell bön som kan läsa för att fira Maria under kyrkoåret (se *Oremus*).

1 januari
Maria Guds moder
Luk 2:16-21

2 februari
Kyndelsmässodagen
Luk 2:22-40

25 mars
Marie bebådelsedag
Luk 1:26-38

Maj
Mariamånaden

31 maj
Marias besök hos Elisabet
Luk 1:39-56

15 augusti
Marias upptagning i
himmelen
Upp 11:19a, 12:1-6.10

8 september
Marias födelse
Matt 1:18-23

Oktober
Rosenkransmånaden

8 december
Marie obefläckade avlelse
Luk 1:26-38, Ps 98

Rosenkransen

Rosenkransen är en bön till vår Gud och Frälsare, en bön som vi ber tillsammans med hans moder Maria.

Rosenkransen berättar om Jesu liv men också om Maria. Hos henne finner vi alltid Jesus. I rosenkransen upplever vi varje gång på nytt liksom ett sammandrag av hela evangeliet.

Rosenkransen kan man be var man går, står eller ligger. Den kan läsas gemensamt eller enskilt. Rosenkransen är lätt att be. Ta fram din rosenkrans, så får du se!

Ser du att vissa kular är ensamma, medan andra är samlade i grupper med 10 kulor i varje? Varje sådan del (med 10 kulor) kallas för en *dekad*.

För **varje** dekad ber man

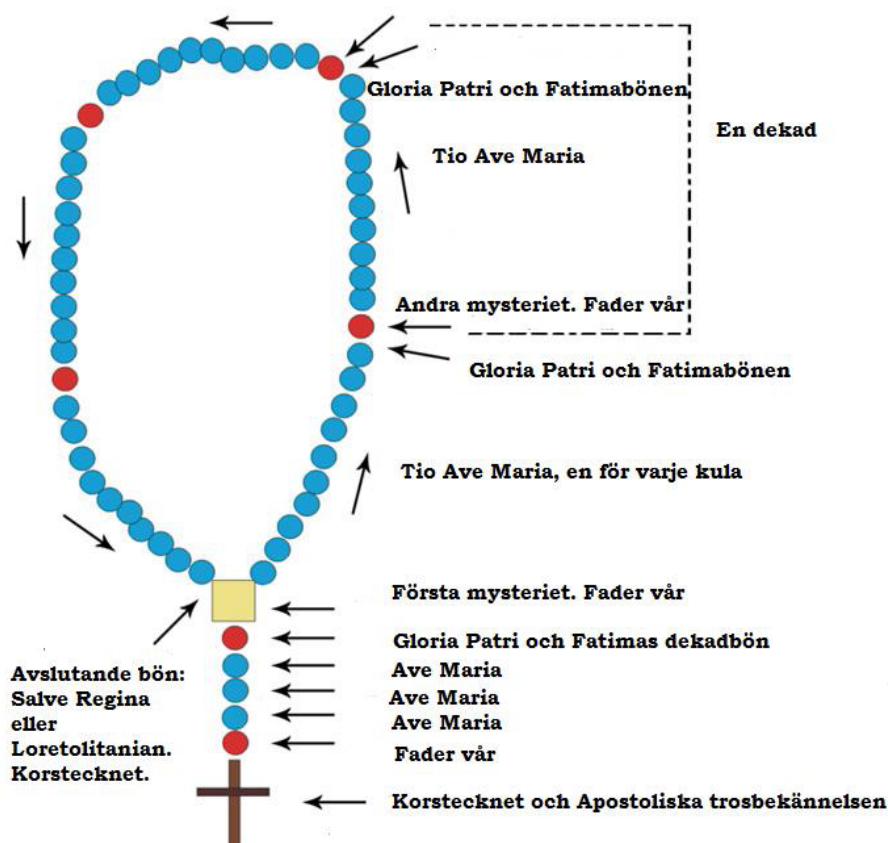
- Fader vår (en gång)
- Var hälsad, Maria (tio gånger)
- Ära vare Fadern (en gång)

Samtidigt som man ber dessa böner, tänker man på en händelse i Jesu liv. Man kallar det också för en *hemlighet* i Jesu Liv.

Beroende på vilken hemlighet man tänker på, kallas rosenkransen för:

- *Glädjens mysterier* (när man tänker på vad som hände kring Jesu födelse)
- *Ljusets mysterier* (när man tänker på Jesu förkunnelse om Guds rike)
- *Smärtans mysterier* (när man tänker på vad som hände kring Jesus när han dog)
- *Härlighetens mysterier* (då man tänker på Jesu uppståndelse)

Eftersom det finns fem dekader i din rosenkrans, blir det en hemlighet för varje dekad. Du kan själv välja, vilken av rosenkransens hemligheter du vill be, glädjens, ljusets, smärtans eller härlighetens mysterier.

Vi ber rosenkransen

Håll krucifixet i ena handen. Gör korstecknet med den andra.

I Faderns och Sonens och den helige Andes namn. Amen.

Flytta fingrarna till första kulan och be:

Fader vår, som är i himmelen!
Helgat varde ditt namn;
tillkomme ditt rike;
ske din vilja, såsom i himmelen,
så ock på jorden.
vårt dagliga bröd giv oss idag;
och förlåt oss våra skulder,
såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro;
och inled oss icke i frestelse
utan fräls oss ifrån ondo.

Ty riket är ditt och makten och härligheten
i evighet.
Amen.

På de följande tre kulorna hälsar vi Maria:

Var hälsad, Maria, full av nåd,
Herren är med dig.
Välsignad är du bland kvinnor
och välsignad är din livsfrukt
JESUS.
Heliga Maria, Guds Moder
bed för oss syndare
nu och i vår dödsstund.
Amen.

Be den tre gånger (3 kulor) och därefter:

Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Med nästa kula börja så den egentliga rosenkransen. Slå upp den rosenkrans du vill be (till exempel den glädjerika) och tänk på den första hemligheten. Be bönerna. Gör sen likadant med de fyra följande hemligheterna. Avsluta med korstecknet.

Den glädjrika rosenkransen

1. Budskapet om Jesu födelse (Bebådelsen)

Gud sände ängeln Gabriel till Maria. Ängeln sade till Maria:

Gud är med dig, Maria. Du skall få en son och det kommer att bli något alldeles särskilt med honom. Du skall ge honom namnet Jesus.

Maria förstod ingenting, men hon svarade:

Jag är Guds tjänarinna och vill göra så som han har sagt.

Be: *Fader vår – Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

2. Marias besök hos Elisabet

Några dagar senare går Maria till sin kusin Elisabet. Elisabet väntar också barn. När Elisabet får syn på Maria, ropar hon med hög röst:

Välsignad är du och välsignat är det barn som du bär inom dig!

Maria svarade Elisabet:

Hela jag är glad och tacksam! Tänk vilket stort uppdrag Gud har gett mig!

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

3. Jesus födelse

Jesus är född i Betlehem. Det hände när Josef och Maria var där för att skattskrivna sig. När Jesus var född, lade Maria honom i en krubba. Ovanför stallet sjöng änglarna:

Ära vare Gud i höjden och frid på jorden!

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

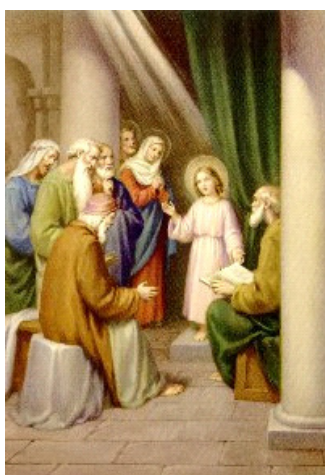

4. Jesus frambärs i templet

När Jesus var 40 dagar gammal, tog Josef och Maria sin son till templet. Så brukade man göra med nyfödda judiska gossebarn. När de kom fram mötte de en gammal man som hette Symeon. Symeon blev mycket glad, när han fick se Jesus, och han sade:

Tack Gud, nu har jag sett Jesus, världens ljus!

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

5. Jesus vid tolv års ålders i templet

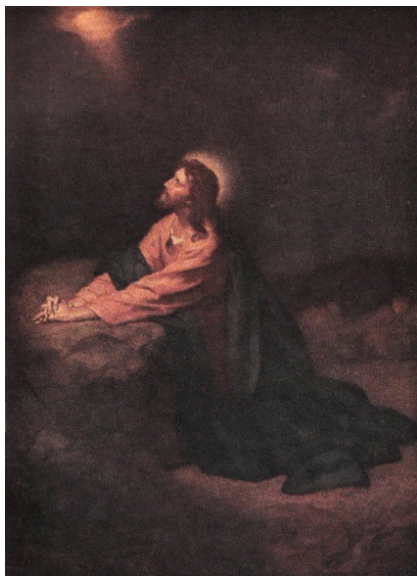
När Jesus var tolv år, fick han för första gången följa med Josef och Maria till den stora påskfesten i Jerusalem. När festligheterna var över och alla var på vägen hem, upptäckte Josef och Maria plötsligt, att Jesus inte var med dem. De letade och letade.

Tre dagar letade de. Så äntligen fann de honom! I Jerusalem, mitt bland alla profeterna, i templet! Där satt Jesus. Maria grälade på Jesus, men Jesus svarade henne:

Inte behöver ni vara oroliga för mig! Förstår ni inte, att jag vill vara där min Fader är?

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

Den smärtorika rosenkransen

1. Jesus i Getsemane

Det är skärtorsdag. Jesus och hans lärjungar har ätit sin påskmåltid tillsammans. Nu går de till en park som heter *Getsemane*. Jesus är ledsen och orolig. Han vet, att något alldeles särskilt skall hända honom.

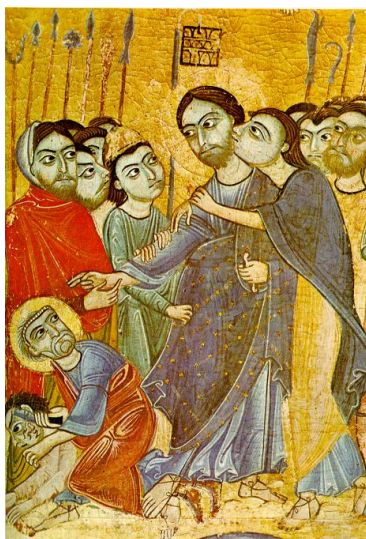
Jesus går en bit ifrån de andra och ber till sin Fader:

O Fader, det här är svårt! Snälla du, låt mig få slippa allt det här!

Men sedan säger Jesus också:

Fader, du vet att jag alltid vill lyda dig. Låt det bli som du vill, även om jag helst skulle vilja slippa.

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

2. Jesus blir gripen

Just då kommer Judas, en av Jesu lärjungar. Judas har med sig flera soldater. De kommer för att gripa Jesus.

Jesus förs bort och ställs inför rätta. Han blir förhörd av Pontius Pilatus. Folkmassan vill inte, att Jesus skall frigges. De ropar:

Döda honom! Korsfäst honom!

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

3. Jesus törnekröns

Soldaterna gör narr av Jesus. De klär honom som en kung. Men i stället för en gyllene krona, sätter soldaterna på Jesu huvud en krona flätad av vassa törnekvistar.

Tänk efter! – Hur gör du själv? Händer det, att du också gör en annan människas ledsen? Vill du försöka låta bli att ”fläta samman törnekronor” åt andra människor?

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

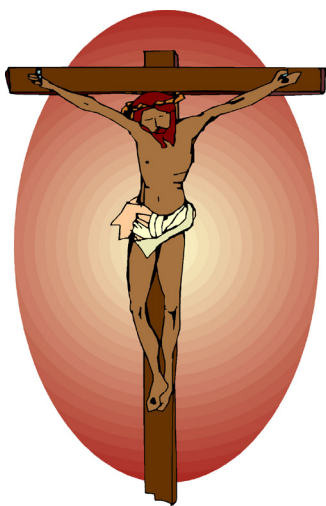
4. Jesu korsväg

Jesus är fruktansvärt trött. Men han måste ändå själv bära sitt tunga kors till den platsen som kalla *Golgata*. Stora skaror av människor ser på hur Jesus får bära sitt kors.

Säkert har du det också svårt ibland. Då kan du tänka på vad Jesus sade till människorna som följde honom till *Golgata*:

Den som inte bär sitt kors och följer mig kan inte vara min lärjunge!

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

5. Jesus korsfästes och dör

Jesus hade utsatts för hugg och slag. Nu sliter man också av honom hans kläder och korsfäster honom. På korset har man satt upp ett plakat där det står:

Jesus av Nasaret, Judarnas konung.

Men Jesus ber:

Förlåt dem, Fader, de vet inte vad de gör!

Precis innan Jesus ger upp andan och dör ropar han med hög röst:

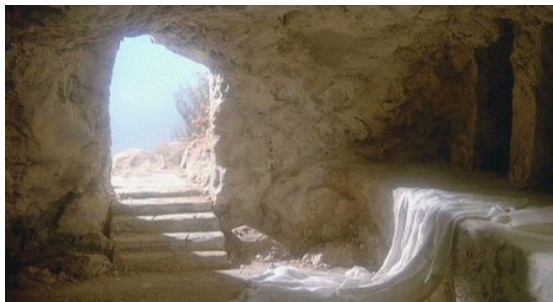
Fader, i dina händer överlämnar jag min ande.

I detsamma kommer ett mörker över jorden, och en soldat säger:

Denne man måste vara Guds son.

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern*

Den ärorika rosenkransen

1. Jesus uppstår från de döda

Tidigt på påskdagens morgon beger sig Maria från Magdala, Maria, Jakobs mor, och en kvinna som heter Salome, till Jesu grav. De går tysta och de är mycket bedrövade.

När de kommer fram till graven, blir de alldeles häpnade! Stenen är borta. Inne i grottan sitter en ung man i lysande kläder. Han säger till de tre kvinnorna:

Var inte förskräckta! Jesus som ni söker är inte längre här! Jesus lever!

Be: Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern

2. Jesu himmelfärd

Jesus levde verkligen. Han visade sig sedan flera gånger för sina lärjungar. När Jesus varit tillsammans med sina lärjungar i 40 dagar, tog han dem till Oljeberget. Jesus välsignade dem och sade:

Den helige Andes kraft skall komma över er och ni skall bli mina vittnen intill jordens ända.

Medan han bad, tog hans fader honom till sig.

Be: Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern

3. Den helige Andes ankomst

Jesus visste, att hans lärjungar skulle känna sig ensamma och övergivna, när han lämnade dem. På pingstdagen, när lärjungarna ännu en gång var samlade, hörde de plötsligt ett väldigt dån. Det lyste som en flammande låga i rummet. Lågan rörde vid var och en av lärjungarna.

Jesus hade sänt den *helige Ande*. Lärjungarnas hjärtan fylldes av kärlek. Nu var de inte rädda längre. Nu vågade de gå ut och förkunna

det glada budskapet om Jesus.

Be: Fader vår - Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern

4. Maria tas upp till himlen

Maria fortsatte att leva här nere på jorden. Säkert var hon ledsen många gånger över att hennes son Jesus inte längre var kvar hos henne. När Gud så kallar Maria till sig, så sker det på samma sätt som med Jesus. Maria bärs upp i höjden, omgiven av änglar. På himlen syntes ett tecken. Alla kunde se Maria, klädd i solen och med månen under sina fötter.

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria* (10 gånger)
- Ära vare Fadern

5. Maria kröns i himlen

Maria blev väldigt glad, när hon åter fick möta sin son. Jesus blev också glad. Han satte en underbar krona på Marias huvud. I denna krona fanns en krans av stjärnor.

Be: *Fader vår - Var hälsad, Maria* (10 gånger) - Ära vare Fadern

Att be rosenkransen med lite äldre barn

I oktober månad, den s.k. rosenkransenmånaden, tar vi fram *rosenkransen*. Många barn har fått en sådan till sin första kommunion, men de vet kanske inte hur man gör, när man ber den.

Rosenkransen, även kallad radband, består av fem dekader. En dekad innehåller ett *Fader vår*, tio *Var hälsad, Maria* och ett *Ära vare Fadern*. Dessa böner finns i bönboken *Oremus* eller i *Cecilia*. Se också KPNs häfte ”Rosenkransen”.

Medan vi upprepar dess böner, begrundar vi i våra hjärtan händelserna i Jesu liv, t.ex. Marie bebådelse, hur ängeln Gabriel kommer till Maria med glädjebudet om att Jesus blivit människa.

Bilderna här nedan visar, att vi kan välja mellan femton olika händelser eller mysterier, uppdelade efter kyrkoåret. Innan vi börjar det, väljer vi en händelse eller läser respektive text i Nya testamentet. Rosenkransbönen är framförallt en *meditation* över Jesu liv, men det kan också bedjas som förbön. Det fina med rosenkransbön är att vi kan be den överallt: hemma (ensam eller gemensamt), på väg någonstans, i bussen, i T-bana osv. Många människor i hela världen ber den varje dag. Låt oss instämna i den enkla men fina meditationen.

Den glädjerika rosenkransen

Marie bebådelse
(Luk 1:26-38)

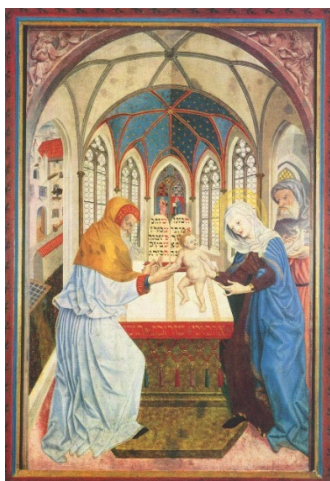
Marias besök hos Elisabeth
(Luk 1:39-45)

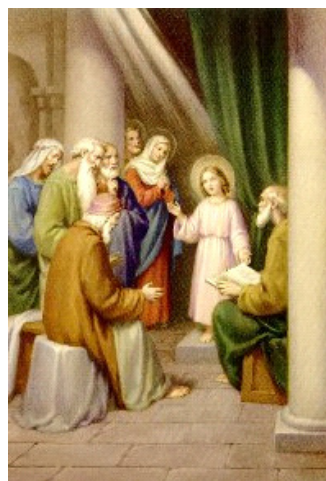
Jesu födelse
(Luk 2:1-14)

Jesus bärs fram i templet
(Luk 2:22-33)

Jesus återfinns i templet
(Luk 2:41-50)

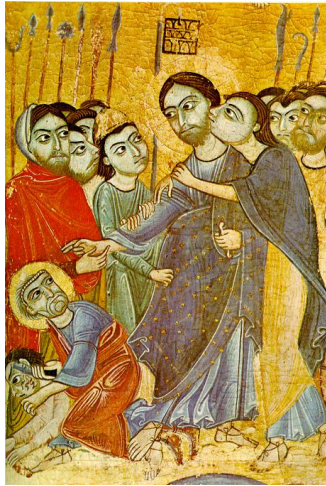

Den smärtorika rosenkransen

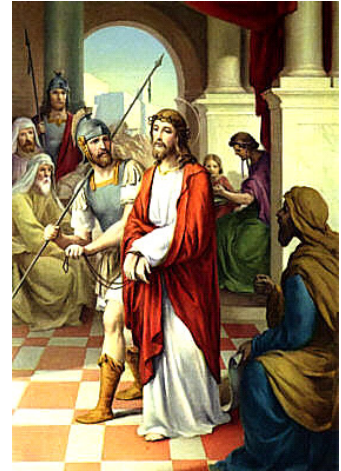
Jesu dödsångest på Oljeberget
(Luk 22:39-46)

Jesus gisslas
(Mark 15:6-15)

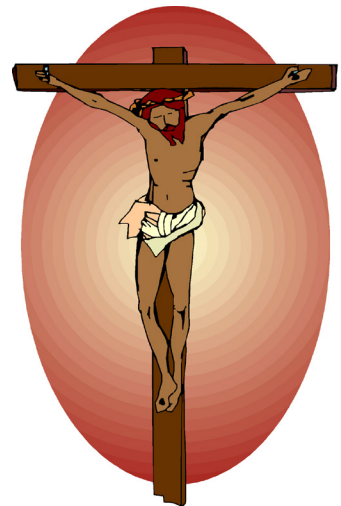
Jesu törnekröning
(Mark 15:16-20)

Jesus bär korset
(Luk 23:25-31)

Jesu död på korset
(Joh 19:25-30)

Den ärorika rosenkransen

Jesus uppstår från de döda
(Mark 16:1-7)

Jesu himmelfärd
(Apg 1:6-10)

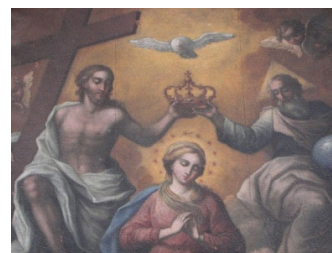
Den helige Andes ankomst
(Apg 2:1-4)

**Marias upptagning till
himmelen**
(Luk 11:27-28)

Marias kröning i himmelen
(Upp 12:1ff)

Korsord kring rosenkransen

När vi ber rosenkransen mediterar vi över *Jesu liv och verksamhet*. Förutom *Jesus* och *Maria* förekommer många andra personer i dessa händelser.

Fyll i de tomma rutorna, så ser du vilka dessa personer är.

1							R					
2							O					
3							S					
4							E					
5							N					
6							K					
7							R					
8							A					
9							N					
10							S					
11							E					
12							N					

1. Han kom med ett budskap från Gud
2. Han fick fly till Egypten
3. Hon var en släkting till Maria
4. Han hade fått löftet om att han inte skulle dö, förrän han hade sett Messias
5. Hon var nästan alltid i templet
6. Hans bror var evangelist
7. Han blev ledare för apostlarna
8. Hans namn nämns i Trosbekännelsen
9. Till honom sade Jesus: "Se, din mor"
10. Han fick 30 silverpenningar för att förråda någon
11. De skulle vaka framför Jesu grav
12. Till dem sade Jesus: "Gå ut i hela världen och gör alla folk till mina lärjungar"

Att göra sin egen rosenkrans

Rosenkransen kallas också för *radband*. Det namnet kommer av ”rav”, som betydde bärnsten förr tiden. Av det förstår man, att rosenkransens pärlor ofta tillverkades just av bärnsten. De kan också göras av trä, sten, glas, ben, halvädalstenar eller dyrbar metall.

Ibland är kulorna vackert utskurna. Ibland är rosenkransen mycket enkel. En fångslad man i Argentina lyckades för några år sen smuggla ut ett halvfärdigt radband som han gjort av brödkulor (!) till sin mor.

Skulle du vilja göra en egen rosenkrans? Så här kan det gå till:

- Tag ett snöre på ca en meter.
- Gör en knut ca 5 centimeter från ena trådändan.
- Trä på en nål, så att det blir lättare att få på pärlorna. Sätt sen pärlor i följande ordning:

1 annorlunda pärla

10 likadana pärlor

1 annorlunda pärla

- gör en knut -

10 likadana pärlor

1 annorlunda pärla

10 likadana pärlor

1 annorlunda pärla

10 likadana pärlor

1 annorlunda pärla

10 likadana pärlor

1 annorlunda pärla

10 likadana pärlor

Du har då gjort fem dekader. De ”annorlunda” pärlorna markerar dessa fem dekader.

(Ur ZOOM nr 5/87)

Maria, Jesu moder, i nya testamentet

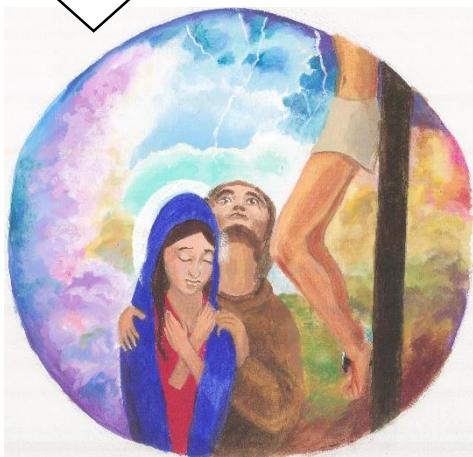
Hänvisningar till bibelställen. Läs bibeltexten och kombinera bilden med respektive text.

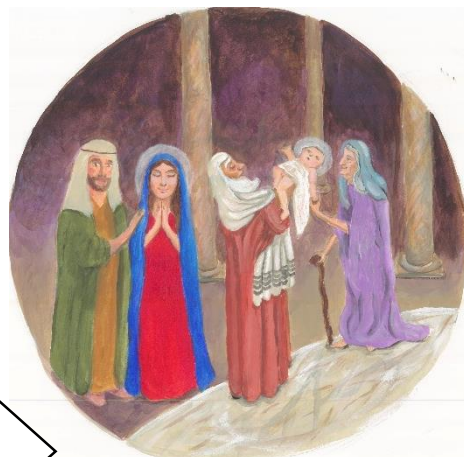
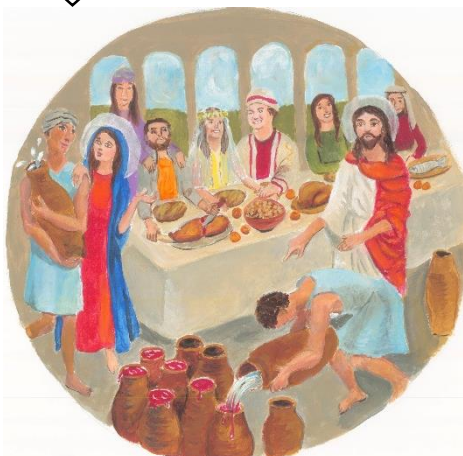
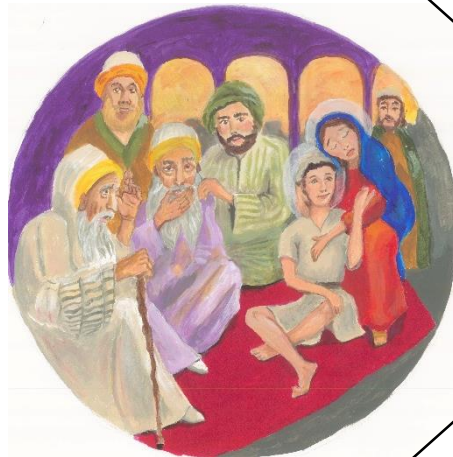

1. Bebådelsen (Luk 1:26-38)
2. Marias besök hos Elisabeth (Luk 1:39-56, Magnificat 1:46-55)
3. Jesu födelse (Matt 1:18-25, Luk 2:1-20)
4. Frambärandet i templet (Luk 2:22-35, Symeons lovsång 2:29ff)
5. Flykten till Egypten och återvändandet till Galileen (Matt 2:13.23)
6. Jesu barndom i Nasaret. Jesus vid 12 års ålder i Jerusalems tempel (Luk 2:39-52)
7. Bröllopet i Kana (Joh 2:1-12)
8. Maria vid Jesu kors (Joh 19:25f)

Efter Jesu död:

9. Maria tillsammans med apostlarna (Apg 1:12-14)
10. Maria närvarande vid pingstundret (Apg 2:1 ff)
11. Skyddsmantelmadonnan

Maria och andra kvinnor i Gamla och Nya Testamentet

Med hänvisningar till bibelställen för jämförelse av de olika kvinnogestalterna.

Händelser i Marias liv	Maria böner	Kvinnogestalter i GT	Kvinnogestalter i NT
Bebådelse Luk 1:26-38	Angelus	Sara Gen 17:1.15-22	Elisabet Luk 1:39-45
Jesu födelse Luk 2:1-20	Magnificat	Rakel Gen 30:22-24, 35:16-20	Hanna Luk 2:36-40
Frambärandet i templet Luk 2:21-24	Litania till Guds moder (Simeons Lofsång)	Rut Rut 1:15-19, 2:12-13	Den samaritiska kvinnan Joh 4:1-26
Maria vid Jesu kors Joh 19:25-27	Stabat Mater Dolorosa	Judith Jdt 16:1-17	Marta Luk 10:38-42
Påsk och Pingst med Maria Apg 1:12-14, 2:1-4	Regina Caeli (Veni, sancte spiritus)	Ester Est 4:17	Maria från Maglada Joh 20:1-18

Marias glädje bubblar över...

Vid katekethelgen i Vadstena i augusti gick mycket tid åt till praktiskt arbete. Kateketer med ansvar för olika åldersgrupper delade upp sig och funderade över hur de bäst skulle illustrera något av de ämnen syster Francis från Angered (passionistsyster och kursansvarig) stannat inför. Lågstadiegruppen fick bland annat i uppgift att levandegöra mötet mellan Maria och Elisabet. Irene Devenney från Linköping berättar om hur man gjorde.

Vad vi tog fasta på var

- *verklighetsanknytningen*: Elisabeth sitter och syr barnkläder när Maria anländer;
- *dramatiseringen skulle vara enkel att genomföra*: Maria och Elisabeth gestaltas med enkla medel, en mantel, ett lakan att svepa in sig i;
- *mödrarna ”bekräftar” varandra*: Maria får för första gången höra från någon annan att hon faktiskt bär på Guds son, Elisabets barn spritter till och blir ”beviset” för Elisabeth på att hon väntar barn;
- *en enkel sång*: vi ändrade litegrann i barnvisan ”se, Guds kärlek flödar över”, en sång som är så enkel att man snabbt lär sig både text och melodi utantill. Sångens rörelser åskådliggör Marias och Elisabets glädje.

Genomförandet var mycket enkelt. Någon läste texten. Maria kommer vandrande, på väg till Elisabet. När hon kommer fram visar Maria tydligt hur barnet spritter till inom henne. De båda kvinnorna utstrålar glädje och gemenskap.

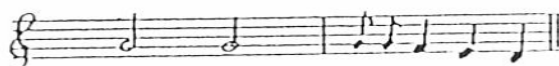
SE, GUDS GLÄDJE BUBBLAR ÖVER
MARIAS GLÄDJE BUBBLAR ÖVER
ELISABETS GLÄDJE BUBBLAR ÖVER

SE, GUDS GLÄDJE BUBBLAR ÖVER
MARIAS GLÄDJE BUBBLAR ÖVER
ELISABETS GLÄDJE BUBBLAR ÖVER

SE, GUDS GLÄDJE BUBBLAR ÖVER
MARIAS GLÄDJE BUBBLAR ÖVER
ELISABETS GLÄDJE BUBBLAR ÖVER

A — MEN

Därefter sjunger gruppen – sedan alla – sången. Slutligen tar Maria och Elisabet avsked från varandra och under bakgrundsmusik vandrar Maria ut.

Vid ”Guds glädje”, ”Marias Glädje”, ”Elisabets glädje” visar man uppåt/mot Maria/mot Elisabet. Vid ”bubblar” låter man händerna ”snurra runt” varandra. Sången ackompanjeras med gitarr och triangel eller med något annat musikinstrument.

Ljusets mysterier

1. Jesu dop

Och en röst från himlen sade: ”Detta är min älskade son, han är min utvalde.” (Matt 3:16-17)

Även vid mitt dop sa Herren: Du är mitt älskade barn. Låt mig alltid bevara det i mitt hjärta.

Be: Fader vår – Var hälsad, Maria (10 gånger) - Ära vare Fadern

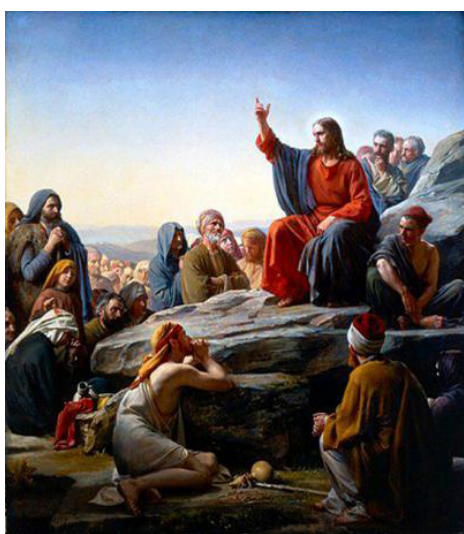

2. Bröllopet i Kana

Hans mor sade till tjänarna: ”Gör det han säger åt er.” (Joh 2:5)

Maria ber sin Son om hjälp när hon ser att vinet har tagit slut på bröllopfesten. Jesus förvandlar vattnet till vin. Tack Maria, för att du ber för oss.

Be: Fader vår – Var hälsad, Maria (10 gånger) – Ära vare Fadern.

3. Förkunnelsen om Guds rike

”Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på budskapet.” (Mk 1:15)

Guds rike börjar i dem som tillåter sig att bli förvandlade av Guds kärlek. Herre, förvandla mig!

Be: Fader vår – Var hälsad, Maria (10 gånger) – Ära vare Fadern.

4. Jesu förklaring

”Detta är min son, den utvalde. Lyssna till honom.” (Luk 9:35)

På berget förvandlades Jesus inför lärjungarnas ögon. Det gav dem hopp inför hans död och uppståndelse. Herre, låt mig en dag få möta dig ansikte mot ansikte.

Be: Fader vår – Var hälsad, Maria (10 gånger) – Ära vare Fadern.

5. Instiftandet av eukaristin

”Brödet jag skall ge er är mitt kött, jag ger det för att världen ska få leva.” (Joh 6:51)

Genom att göra brödet till sin kropp och vinet till sitt blod förvandlar han sin död till en kärlekshandling för oss. Herre, låt den heliga kommunionen göra mig allt mer lik dig.

Be: Fader vår – Var hälsad, Maria (10 gånger) – Ära vare Fadern.